

Otsi artiklit...

KADRI KARRO

Katja Novitskova ulmelised skulptuurid New Yorgi südames

JAGA

KOMMENTEERI

Päeval, kui kõik eestlased olid rõõmsad lühendatud tööpäeva üle ja valmistusid jaanipidustusteks, avati Manhattani New Yorgi linnavalitsuse ees asuvas pargis eesti kunstniku **Katja Novitskova** (33) skulptuurinäitus „Earth Potential“.

Seitsme lameda, kuid ruumiliselt mõjuva alumiiniumskulptuuriga jätkab rahvusvaheliselt tuntuim noore põlvkonna eesti kunstnik talle juba omaseks saanud loomismeetodiga. Tema pilkupüüdvate teoste visuaal on pärit veebiavarustest, olgu satelliidifotod planeedist Maa või kujutised elusloodusest, bakteritest kalmaarideni. Digitaalselt töödeldud, välja trükitud ja alumiiniumplaadile kinnitatud pildimaailmades kohtuvad loodus ja teadus, universumi hiigelsuured ja imepisikesed elanikud, tehnoloogiline progress ja inimkonna hirmud. Üle 200 000eurose eelarvega projekti tellija on USA mittetulunduslik organisatsioon Public Art Fund, mis on juba 40 aastat tegelenud avaliku ruumi kunstiprojektidega New Yorgis.

"Squid Love Earth"

Foto: Eleri Ever

„Mikrost makroni, Novitskova äratab ellu maailma, mis oli

kunagi nähtamatu, kuid mida saab nüüd tänu satelliitkaameratele ja elektroonilistele mikroskoopidele kujutada väga detailselt,“ ütleb Public Art Fundi kuraator **Emma Enderby**. „Samuti on neil piltidel eluvormid, mida kasutatakse teaduses selleks, et sünteetiliselt meie tulevikku muuta. Sel moel kutsub Novitskova vaatajat üles mõtisklema selle üle, kuidas me oma maailma näeme ja kuidas me tajume planeedi Maa potentsiaali.“ Novitskova *zeitgeist*'i tabavatelt skulptuuridelt leiab näiteks ainuõssete hõimkonda kuuluva hüdra, elusorganismi, keda kasutatakse vananemisega seotud teadusuuringutes; sisaliku, kes toob mulle kohe meelde vandenõuteooriad planeeti valitsevatest reptiilidest; kolibakterid, mille põhjustatud haiguspuhangud puudutavad inimesi nii arenenud kui arengumaades.

"Hydra Venus"

Foto: Eleri Ever

Osa projekti eelarvest, 20 000 eurot, on pärit ka Eestist – nimelt panid Novitskova näitusele võrdselt öla alla

filantroopiaorganisatsioon Outset Eesti ja kultuuriministeerium. **Karin Laansoo**, Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskuse direktor ja Outset Eesti eestvedaja, räägib Novitskova projektist ülivõrdes. „Ilma igasuguse liialduseta võib öelda, et tegemist on rahvusvahelise megaprojektiga maailma kultuuripealinnas,“ ütleb Laansoo. „Erakordseks teeb „Maa potentsiaali“ koostöökutse kunstnikule oma ala tipporganisatsioonilt Public Art Fundilt, teiseks Katja globaalne teemakäsitus, mis peaks puudutama iga inimest, ning kolmandaks skulptuuride asukoht New Yorgis nii prominentses asukohas nagu linnavalitsuse esine park. Kui kunstniku esimene institutsionaalne isikunäitus USAs on kuuekohalise eelarvega skulptuuripark, mille ideeks on panna vaatajad oma koduplaneeti teisiti tajuma, siis see tähendab, et latt on juba väga kõrgel.“ Laansool ja dokumentalist **Piibe Kolkal** on valmimas ka tõsielufilm Novitskova viimase paari aasta tegemistest. Film valmib 2018. aastal.

Öösiti kaunilt väljavalgustatud „Earth Potentialil“ on kahtlemata potentsiaali kujuneda üheks New Yorgi kunstisuve enimpildistatud nüüdiskunsti teoseks avalikus ruumis, poolteist kuud tagasi avatud **Jeff Koonsi** hiiglasliku baleriinikuju kõrval („Seated Ballerina“ Rockefeller Centeri ees). „Novitskova teosed haakuvad meie praeguse, tohutult fotopõhise kultuuriga; kultuuriga, mille on loonud ülikiire piltide ringlemine, nende töötlemine ja pilditehnoloogia arengud,“ räägib skulptuuriprojekti kuraator Enderby.

Lasnamäelt pärit Katja Novitskova elab hetkel Berliinis. Ta esindab Eestit tänavusel Veneetsia biennaalil projektiga „Kui sa vaid näeksid, mida ma su silmadega olen näinud“ (kuraator **Kati Ilves**, avatud Palazzo Malipieros 26.

novembrini).

„Earth Potential“ jääb Manhattanil City Hall Parkis avatuks 9. novembrini. Public Art Fundi järgmine ettevõtmine on maailmakuulsa hiina kunstniku **Ai Weiwei** kunstiprojekt „Good Fences Make Good Neighbors“, mis avatakse New Yorgis oktoobris.

LOE VÄRSKET
EKSPRESSI
KAANEST
KAANENI

"E.coli"

Foto: Eleri Ever

"Lizard Earth"

Foto: Eleri Ever

"E.coli"

Foto: Eleri Ever